

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/106/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212214055
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2212214055.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a členov senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Daša Kontríková, v právnej veci navrhovateľa: CETELEM Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 783, zastúpeného advokátkou: JUDr. Helena Strachotová, so sídlom Martin, Hviezdoslavova 7, proti odporcovi: T. P., nar. X.X.XXXX, bytom U., H. XX, o zaplatenie 5 703,11 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 7.11.2013 č.k. 10C/147/2012-74 - v zamietajúcej časti a výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, včítane závislého výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 4677,42 Eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 18.05.2012 do zaplatenia v mesačných splátkach po 110,- Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku tak, že omeškaním splnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd vo zvyšku návrh zamietol. Odporcu zaviazal k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi trovy konania do rúk právnej zástupkyňi navrhovateľa vo výške 539,29 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1, 2, 3, 4, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy účastníkov, čl. 3 ods. 1, 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ako i § 142 ods. 2 O.s.p. Vecne súd argumentoval tým, že navrhovateľ a odporca dňa 26.7.2010 uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere na sumu úveru 6000 Eur. Keďže v danom prípade súd zistil, že navrhovateľ odfinancoval peňažné prostriedky pre odporcu vo výške 6000 Eur a odporca uhradil podľa potvrdenia navrhovateľa sumu vo výške 1322,58 Eur, pričom z predloženej zmluvy vyplýva, že v zmluve nie je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať v jednotlivých nesplateníach zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami, spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia poukazujúc na § 4 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. a zmluvná pokuta v hlave V ods. 3,4 je absolútne neplatná a nakoľko je písaná veľmi drobným, skoro nečitateľným písmenom ako aj celé úverové podmienky, súd návrh navrhovateľ v časti zamietol, poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti, nakoľko v danom prípade podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., keďže zmluva neobsahuje náležitosti podľa ods. 11 ods. 1 písm. a), podľa ktorého keď zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu

podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, je bez úrokov a bez poplatkov. Keďže odporca zaplatil len časť z istiny, čo odfinancoval navrhovateľ, súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 4677,42 Eur (6000-1322,58) spolu s 9% ročným úrokom z omeškania poukazujúc tu na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka od 18.5.2012 do zaplataenia v mesačných splátkach po 110,- Eur mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že omeškanie splnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia a vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol.

Navrhovateľ mal úspech v časti, v ktorej bolo jeho návrhu vyhovené. V tejto časti bol odporca neúspešný, lebo bol zaviazaný na úhradu. V časti, ktorej bol návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietnutý, bol navrhovateľ neúspešný. Odporca mal v tejto časti úspech, lebo nie je povinný zaplatiť to, čo žiada navrhovateľ. Vzhľadom na čiastočný úspech účastníka súd podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, že navrhovateľovi priznal náhradu trov konania len v pomernej výške podľa miery jeho úspech a neúspechu. Navrhovateľ žiadal o zaplataenie 5703,11 Eur spolu s príslušným úrokom z omeškania a úrokom. To predstavuje 100 % . Úspešný bol v sume 4677,42 Eur. Predstavuje to 82,01 % . (5703,11 Eur : 100 % , 4677,42 Eur : 57,03) z toho čo žiadal. Neúspešný tak bol vo výške 17,99 % . (100 % - 82,01 %) . Pomer jeho neúspechu a úspechu tak predstavuje 64,02 % . (82,01 % - 17,99 %) . To je miera jeho úspechu v tomto konaní. V takomto pomere má preto navrhovateľ právo na náhradu trov konania z účelne a správne vypočítaných trov konania. Navrhovateľ si vyčíslil náhradu trov konania celkom v sume 842,38 Eur. Ide o súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia. Ako však už bolo uvedené, navrhovateľ mal úspech vo výške 64,02 % . Z tohto dôvodu má preto nárok na náhradu trov konania len do výšky 64,02 % , z dôvodne a účelne vynaložených trov. Preto bola navrhovateľovi priznaná náhrada trov konania v sume 539,29 Eur, ktorá zodpovedá vo výške 64,02 % .

Proti tomuto rozsudku, výlučne v zamietajúcej časti podal prostredníctvom svojho advokátky odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zrušil, návrhu vyhovel alebo vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Vyslovil názor, že súd prvého stupňa nesprávne skutkovo a právne vec posúdil, a to do zamietavého výroku napadnutého rozsudku s odôvodnením, že v úverovej zmluve nie je uvedená výška, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradaovať k jednotlivým nesplateným zostatkom a posúdil tak úver ako bez úrokov a bez poplatkov. Nesúhlasí ani s názorom, že zmluvná pokuta dohodnutá vo všeobecných podmienkach je absolútne neplatná, keďže je napísaná veľmi drobným, skoro nečitateľným písmom. Čo sa týka náležitosti uvedených v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere, nesúhlasí s právnym názorom súdu prvého stupňa, ku ktorému dospel reštriktívnym výkladom, bez opory v právnych predpisoch. Poukazuje na skutočnosť, že je bežnou praxou, že v úverových zmluvách sa neuvádza dátum a termíny splátok istiny, úrokov a ďalších poplatkov, nakoľko ide o zložitú technickú úpravu zmluvnej dokumentácie a klientovi je spôsob umorovania dlhu poskytnutý na samostatnom papieri vo forme amortizačnej tabuľky pri podpise zmluvy.

Odporca odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odporca vo svojom odvolaní vo veci samej podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti ako aj v časti o náhrade trov konania je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p..

Predmetom odvolacieho konania vymedzeným odvolacími dôvodmi navrhovateľa bolo vyriešiť otázku, či zmluva o úvere účastníkov obsahuje zákonom predpísanú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, pričom v konaní nebolo sporné, že medzi navrhovateľom a odporcom 1 bola dňa 29.7.2008 uzavretá Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktorá je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou a spravuje sa normami práva Slovenskej republiky slúžiacimi na ochranu spotrebiteľa, medzi inými i zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

V zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

V zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Z predmetnej zmluvy účastníkov konania uzatvorenej dňa 26.7.2010 z jej časti B) označenej „Klasický úver bezúčelový - na čokoľvek - doba určitá“ vyplýva uvedenie výšky úveru 6 000,- Eur, mesačnej splátky 127,47 Eur, počet mesačných splátok 84, splatnosť splátky vždy k 15. dňu v mesiaci, RPMN: 17,22%, celkové náklady 10 007,76 Eur, priemerná hodnota RPMN pre zodpovedajúci typ spotr. úveru v %: 18,59, ročná úroková sadzba: 15,99%, prvá splátka je k 15. septembru 2008, poplatok za uzavretie žiadosti zmluvy splatný v deň čerpania úveru: 0,00 Eur, mesačný poplatok za správu úveru platný ku dňu podpisu žiadosti zmluvy: 0,00 Eur, výška mesačného poplatku za právu úveru je už súčasťou mesačnej splátky, poplatok za predčasné splatenie úveru: 0% z predč. splat. čiastky, príjmom saúbor poistenia: rozšírené poistenie (6,99%), termín konečnej splatnosti úveru je dátum poslednej mesačnej splátky úveru.

Posúdiac vyššie citované ustanovenie zmluvy za použitia cit. § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako prvostupňový súd, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonom predpísanú náležitosť a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmluve nie je obsiahnutý žiaden údaj o výške, počtu a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona. Zmluva obsahuje len určenie výslednej mesačnej splátky, bez konkretizácie, v akom rozsahu je v nej zahrnutá splátka istiny, úrokov, prípadne poplatkov a v akom poradí budú splátky priradované k jednotlivým nesplateným zostatkom pre účely splatenia úveru. Tu je potrebné mať na zreteli, že naplneniu účelu právnej úpravy spotrebiteľského práva nemôže zodpovedať zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie súhrnnej sumy úrokov, ktoré majú byť zaplatené spotrebiteľom okrem istiny a iných poplatkov tiež osobitne vyčíslených, vzhľadom na zvýšenú pozornosť venovanú ochrane spotrebiteľa. Argumentácia odvolateľa založená na poukazovaní na bežnú prax pri úverových zmluvách, podľa ktorej je bežné, že v týchto zmluvách sa neuvádza dátum a termíny splátok istiny, úrokov a ďalších poplatkov, nakoľko ide o zložitú technickú úpravu zmluvnej dokumentácie, potom neobstojí. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na to, že klientovi je spôsob umorovania dlhu poskytnutý na samostatnom papieri vo forme amortizačnej tabuľky pri podpise zmluvy, táto ako to aj sám tvrdí, nie je súčasťou zmluvy účastníkov a napokon v konaní nebola ani predložená.

Keďže potom s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, v zmysle citovaného ust. § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch je nevyhnutné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, pričom podľa dokladov predložených navrhovateľom, v konaní nesporovaných, tento

poskytol odporcovi úver vo výške 6 000,- Eur, tento dosiaľ uhradil sumu 1 322,58 Eur (doklad predložený navrhovateľom z č.l. 39 spisu), bol preto dôvodným návrh navrhovateľa len v rozsahu sumy 4 677,42 Eur.

Navrhovateľ v podanom odvolaní poukázal aj na to, že nesúhlasí ani s názorom, že zmluvná pokuta dohodnutá vo všeobecných podmienkach je absolútne neplatná, keď podľa neho dohoda nie je napísaná veľmi drobným skoro nečitateľným písmenom. Túto odvolaciu argumentáciu, vychádzajúc z toho, že navrhovateľ návrhom na začatie konania žiadal aj o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 8 % z každej čiastky, so splatením ktorej sa odporca dostal do omeškania, dohodnutej v článku V bod V.-3 Všeobecných úverových podmienok, ktoré dojednanie zmluvnej pokuty podľa súdu prvého stupňa nebolo s odporcom platne dohodnuté, odvolací súd posúdil ako nesúhlas navrhovateľa aj s nepriznaním zmluvnej pokuty.

Tu odvolací súd uzatvára, že sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa v časti zamietnutia nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty s tým, že podľa jeho názoru „dojednanie zmluvnej pokuty vo všeobecných obchodných podmienkach nespĺňa zákonom danú podmienku písomnej formy tohto dojednania“. V bode A) na prvej strane predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je obsiahnuté dojednanie, že Všeobecné podmienky veriteľa sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a dlžník súhlasí s nimi bez výhrady. V bode V.-3. Všeobecných podmienok je upravené oprávnenie požadovať zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej čiastky, so splnením ktorej sa dlžník dostal do omeškania viac ako 30 dní a bol na zaplatenie vyzvaný.

Z uvedeného teda vyplýva, že predmetná zmluvná pokuta, ktorú si okrem iného žalobca uplatňuje danou žalobou, nebola dojednaná priamo v písomnom podpísanom vyhotovení danej zmluvy, ale je obsiahnutá iba v obchodných podmienkach, ktoré boli vyhlásené za jej súčasť. Odvolací súd sa s týmto záverom prvostupňového súdu, že takéto dojednanie zmluvnej pokuty je neplatné, plne stotožňuje. Poukazuje pritom na to, že ochranu spotrebiteľa možno podriadiť pod ústavný princíp rovnosti, ktorú možno ponímať ako rovnosť formálnu, ktorú má zabezpečiť zákonodarca pri tvorbe právneho poriadku alebo rovnosť faktickú, ktorá môže byť zabezpečená priamo zákonodarcom pri použití tzv. pozitívnej diskriminácie pri existencii faktickej nerovnosti alebo handicapu. Ale i tam, kde sa zákonodarca nevydal cestou vedomého zvýhodnenia slabšieho, aby dal prednosť rovnosti faktickej pred formálnou, ponecháva súdom, ktoré pozitívne právo aplikujú, priestor pre riešenie napätia medzi neúplnosťou písaného práva a povahou konkrétneho prípadu cestou aplikácie ústavných princípov v materiálnom poňatí právneho štátu. Východiskom ochrany spotrebiteľa je potom postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza k záväzkovému vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Ústavný princíp rovnosti sa premieňa i do súkromného práva a prejavuje sa v súkromnoprávných vzťahoch. Doktrína rovnosti v súkromnoprávných vzťahoch vyžaduje, že súkromné právo garantuje každému čo najširšiu mieru možnosti slobodného konania, avšak práve preto, že ju garantuje každému, musí ju zároveň u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým. Zo stretu autonómie vôle a z idey rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany a to s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, teda spravodlivosti, ekvity, či rovnováhy zúčastnených záujmov. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť východzích prostriedkov spôsobuje i nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je v tom, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) je priznaných viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom danej právnej úpravy je teda snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami panujú. Aby bola dosiahnutá rovnosť, je nutné nerovnosť východzích pozícií korigovať rovnako nerovnou úpravou práv a povinností. V pozitívnom práve sa potom ochrana spotrebiteľa premieňa do podoby vyššej informačnej povinnosti dodávateľa, do práv spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy, do podoby zákazu niektorých dojednaní v spotrebiteľských zmluvách, či do podoby príkazu v pochybnostiach o význame spotrebiteľských zmlúv vykladať ich pre spotrebiteľa najpriaznivejšie. Princíp autonómie vôle a princíp rovnosti je dopĺňovaný a korigovaný princípom ekvity či spravodlivosti. Keďže v spotrebiteľskom práve je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, tak okrem obmedzenia vyplývajúceho z vyššie uvedeného princípu rovnosti prostriedkov, možno od dodávateľa očakávať i vyžadovať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude chovať vo všeobecnej polohe poctivo. Ak

nepostupuje týmto spôsobom, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného i tým, že text spotrebiteľskej zmluvy má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný, logicky usporiadaný. Zásada poctivosti dopadá ale i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok. Platí pritom, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne, ale i obsahové obmedzenia. Všeobecné obchodné podmienky, ktoré majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej zložite formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa najskôr uniknú, ako sú napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute. Pokiaľ tak napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Z vyššie uvedených východísk potom vyplýva záver, že dojednanie o zmluvnej pokute v rámci spotrebiteľskej zmluvy zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale iba priamo spotrebiteľskej zmluvy samotnej, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (porovnaj Nález Ústavného súdu ČR I.ÚS 3512/11).

Vychádzajúc z vyššie uvedenej argumentácie potom odvolací súd zhodne s prvostupňovým uzatvára, že zmluvnú pokutu nemožno považovať za platne písomne dojednanú (§ 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý sa s poukazom na § 1 ods. 2 v spojení s § 300 až § 302 Obchodného zákonníka, vzťahuje i na obchodnoprávne vzťahy), podľa odvolacieho súdu pokiaľ v rámci spotrebiteľskej zmluvy dojednanie o zmluvnej pokute nie je obsiahnuté priamo v podpísanej zmluve, ale iba v obchodných podmienkach, hoci vyhlásených za jej súčasť. Nedostatok zákonom predpísanej písomnej formy právneho úkonu potom v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka robí dohodu účastníkov absolútne neplatnou. Z neplatného zmluvného dojednania potom nemôže vzniknúť oprávnenie, ani povinnosť. Prvostupňový súd preto vecne správne návrh aj v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty zamietol.

Odvolací súd potom rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom zamietajúcom výroku, s poukazom na konštatované, ako vecne správny, s použitím § 219 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho rozhodnutia ako celku a je samo osebe spôsobilé zasiahnuť do práva účastníka podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len ESLP) v rozhodnutí zo dňa 6. 2. 1954 vo veci B. proti R., resp. v rozhodnutí zo dňa 7. 10. 2004 vo veci B. proti R. (č. 30428/96, resp. 7689/01).

Základnou zásadou, ktorá ovláda rozhodovanie o náhrade trov civilného sporového procesu, je zásada úspechu vo veci vyjadrená v ust. § 142 ods. 1 O.s.p. V tejto zásade sa premieta myšlienka, že ten, kto dôvodne uplatňoval alebo bránil svoje subjektívne právo alebo právom chránený záujem, mal by mať právo na náhradu trov, ktoré pri tejto procesnej činnosti účelne vynaložil proti účastníkovi, ktorý do jeho právnej sféry bezdôvodne zasahoval. Súd v takomto prípade uplatňuje zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Predpokladmi, za splnenia ktorých vznikne nárok na náhradu trov konania, sú : a) plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozsudku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, b) účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva, c) čiastočný úspech vo veci zakladá nárok na pomerne rozdelenie náhrady trov konania alebo na to, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pričom nárok na čiastočnú náhradu trov konania sa vypočíta tak, že úspech účastníka konania, ktorému vzniká povinnosť na náhradu trov konania, sa odpočíta od úspechu účastníka, ktorému vzniká právo na náhradu trov konania a výsledok zakladá pomerný nárok na náhradu trov účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva a d) neúspech v pomerne nepatrnej časti veci zakladá nárok na celú náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, pričom pomerne nepatrná časť sa môže týkať nároku na

príslušenstvo v časti uplatneného nároku, ktorá podľa súdnej praxe neprevýši 5 až 10 % z uplatneného nároku vyjadreného v peniazoch.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa v konaní voči odporcovi domáhal zaplata sumy 5 703,11 Eur. Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 4 677,42 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 18.05.2012 do zaplata, keď vo zvyšku voči nemu návrh zamietol, pričom o trovách konania výrokom rozsudku rozhodol tak, že odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľa trovy konania vo výške 539,29 Eur právnej zástupkyne navrhovateľa.

Odporca bol v konaní úspešný len v rozsahu zamietajúcej časti uplatnenej pohľadávky, čo predstavuje jeho neúspešnosť v pomere 82% z celkovej žalovanej istiny a 18% úspešnosť tiež z celkovej žalovanej istiny, teda celkovú úspešnosť navrhovateľa 64% (82% jeho úspešnosti mínus 18% jeho neúspešnosti). Na základe uvedeného, tak vzhľadom na čiastočný úspech navrhovateľa vo veci bolo dôvodné v súlade s ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p. náhradu trov pomerne rozdeliť a navrhovateľovi priznať náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie práva v pomere 64 %. Pokiaľ aj súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi uplatnenú náhradu trov konania (za zaplata súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia) v pomere 64,02% (teda o niečo viac), stalo sa tak postupom pri zaokrúhľovaní matematického výpočtu jeho úspešnosti, inak len v nepatrnom rozdiely, odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi navrhovateľa vo vzťahu k tejto napadnutej časti rozhodnutia - tvrdená dôvodnosť uplatnenej pohľadávky aj v zamietajúcej časti, bez napadnutia priznanej náhrady trov konania navrhovateľovi čo do pomeru jeho úspechu, resp. ich priznanej výške, bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa aj v tejto časti s použitím § 219 O.s.p. potvrdiť.

V odvolacom konaní tak bol plne úspešný odporca, preto jemu v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Keďže ale odporca si právo na náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil (a podľa obsahu spisu mu v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli), odporcovi nebola náhrada trov odvolacieho konania priznaná.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.